

Ob ednem je imenovan levičarski poslanec grof. Stürgh ministrijskim svetnikom v naučnem ministerstvu.

— **Umrli** je minoli teden v Kobaridu na Tolminskem ondodni bivši dekan in župnik Andrej Jekše v 78. letu svoje starosti. Vzlednemu duhovniku in odličnem rodoljubi bodi zemljica lahka.

— **Umrli** je danes teden g. Frid. pl. Russ. stavec Blasnikove tiskarne. Bil je vrl mladeneč in pogreb v nedeljo popoldne je bil jako lep.

— **Na postajališči Radoljica**, proge Trbiž-Ljubljana, otvoril se je s 1. oktobrom t. l. tudi promet za brzovozno blago. Dosedaj je služilo postajališče samo osobnemu in pratežnemu prometu.

— **Dijaška kuhinja v Novem mestu** se je otvorila dne 18. septembra. V njej dobiva sedaj 28 dijakov gimnazijcev hrano. Na čelu dobrodelnemu zavodu je gimnazijski profesor dr. Marinko. Da bi dobrodelna naprava našla le obilo podpornikov.

— **Slovensko gledališče**. Minoli teden dne 27. sept. pričelo se je v deželnem gledališču s slovenskimi predstavami. Vsak teden bodo po tri predstave. Prva in naslednje štiri dosedaj se višivše predstave so nas uverile, da je letos režija slovenskega gledališča v pravih rokah. Nove tuje moči so se vseskozi obnesle. Kar se tiče jezika so nas celo presenečili. Čeh in Hrvati so govorili malone gladko slovenski. Kar se pa tiče igre same, pokazali so se pravi mojstri. V vsem smemo si od letošnjega slovenskega gledališča prav mnogo obetati. Da bi rodoljubje le tudi vedeli ceniti napore dramatičnega društva in bi isto podpirali s tem, da bi prav pridno zahajali v gledališče.

— **Ponesrečeni gasilec** Ivan Indof, o katerem smo poročali, da se je pri zadnjem požaru na Ilovici težko poškodoval, je minolo soboto umrl. Za časa 25letnega obstanka ljubljanskega gasilnega društva je to prvi slučaj, da je postal gasilec žrtev svojega poklica. Indof zapušča vdovo in tri nepreskrbljene otroke. Pogreb za ranjnim vršivši se minolo nedeljo bil je kaj lep; udeležili so se ga polnoštevilno gasilci ljubljanski, dalje iz Šiške in dr. ter nebrojno občinstva. Da se nekoliko olajša beda zapuščeni vdovi in sirotam, nabirajo se za nje pri dobrotnikih darovi. Cirkus Henry je napravil v ta namen dobrodelno predstavo, ki je vrgla čistega dobička 139 gld. 54 kr.

— **V mestno hranilnico ljubljansko** je vložilo meseca septembra 490 strank 140.404 gld. 53 kr., vzdignilo pa 415 strank 185.174 gld. 61 kr. V tretjem četrtletju (julij, avgust, september) dovolilo se je 217 prosilcem za posojila na zemljišča v znesku 187.675 gld.

— **»Katoliška družba za Kranjsko«** kupila si je svoj dom in sicer hišo št. 1. na Turjaškem trgu. Z dnem 1. novembra t. l. se družba že preseli v svoj novi dom.

— **Poskušnje za učiteljsko vsposobljenost** prično se letos dne 5. novembra. Prošnje je vložiti do 20. t. m.

— **V mestno hranilnico v Novem mestu** je v mesecu septembru vložilo 48 strank na 35 knjižic 4818 gld. 75 kr., vzdignilo pa 6 strank 1245 gld. 8 kr. Stanje vlog: 43.485 gld. 31 kr.; število knjižic 207.

— **Telefon** bode v Gorici. Zveza bo tudi s Trstom in Dunajem ter Italijo.

— **Na goriško gimnazijo** vpisalo se je letos toliko učencev kot še nikoli prej ne, to je nad 500.

— **Pogorela** sta na Rečici poleg Bleda dva gospodarja. Gasilci iz Bleda, iz Begunj in Jesenic so prihiteli gasiti. Tem se je zahvaliti, da se je ogenj omejil.

— **Obletnica male loterije**. Dne 12. oktobra t. l. bo 140 let, ko se je prvokrat v Avstriji žrebalo v mali loteriji. Bilo je to l. 1754 in sicer v Pragi, ko so se potegnile številke 22, 75, 33, 71 in 44.

— **60.000 goldinarjev** znaša glavni dobiček lvovskih razstavnih srečk, kateri znesek se le po 10% odbitku v gotovini izplača. Opozarjamo naše čg. bralce, da bo srečkanje nepreklicno dne 16. oktobra t. l.

Anarhisti.

V Vseherovu na Češkem dobil je tovarnar pismo, da ima na določeni kraj prinesiti 50.000 gld. denarja, če ne bodo anarhisti njegovo tovarno razstrelili z dinamitom. Dva praška tajna policijsta in jeden drug človek so pa pazili blizu mesta, kamor bi bil tovarnar moral prinesiti denar, da bi videli, kdo pride iskat. Anarhistov ni bilo po denar, pač pa je prišlo več kmetov, ki so prežeče čuvaje nagnali s korobači, meneč da so poljski tatovi. Policijski so se morali braniti z revolverji. Jednega kmeta so ubili, 3 pa ranili. Tovarnar pa sedaj pričakuje, kdaj mu anarhisti razstrele tovarno, ker ni poslal denarja. Seveda dotično pismo najbrž ni iz anarhističnega tabora in je kdo hotel le porabiti sedanjo strast pred anarhističnimi napadi v svojo korist.

V ponedeljek zvečer se je v Plznu na Češkem razletela v kleti nekega Seillerja dinamitna bomba. To je delo anarhistov. Seiller je solastnik niršovskega premo-govnika in ga delavci močno sovražijo, ker mislijo, da on dobiva velik dobiček, njih pa slabo plačuje. Policija pozizveduje, kdo je preuzročitelj tega dinamitnega napada, ali dosedaj zastonj.

Nekaj čudnega se je primerilo minolo soboto v Berlinu. Nakrat so zaprli 176 podčastnikov tamošnje podčastniške šole in odpeljali jih v devinsko trdnjavo. Govori se, da vojaška oblast zasleduje, da se je mej nje zatrosil socijalizem in anarhizem. Čudnega v Nemčiji to ni prav nič. Natančnejega seveda ni nič znanega, ker stvar kolikor je moč prikrivajo. Vladni listi celo trdijo, da gre le za disciplinarne pregreške, kar pa ni verjetno.

V tej šoli so se izobraževali častniki vse nemške vojne za višje ognjičarje (seržante). Učenje v tej šoli traje dve leti. Že dlje časa se je opazovalo pri višjem letniku te šole neko neredno vedenje. Niso se dosti brigali za povelja častnikov, večkrat so kašljali in godrnjali, ko se je jim dajala povelja. Ravnatelj Stetten jih je večkrat opominjal, da naj se bolj drže discipline, pa so se mu le posmehovali. Po sobah je bil večkrat silen krik. Stole so premetavali, razbijali itd.

Nedavno je bila zunanja polica pri nekem oknu grdo onesnažena. Zaradi tega gotovo ne častnega dejanja moralo je pet podčastnikov, ki so stanovali v dotični sobi, hoditi na patroljo.

Nedavno je bila revizija (pregled) po sobah. Ko je bila revizija, so kričali po nekaterih sobah: „Revizija, revizija!“ prav kakor bi hoteli nekaterim namigniti, da naj kaj skrijejo. Mej drugim se je pa tudi klicalo: „Živela anarhija! Svoboda, enakost in bratstvo!“

Ravnatelj je drugi dan strogo pozivljaj podčastnike, naj povedo, kdo je tako razsajal. Podčastniki pa niso hoteli ničesa povedati.

Ravnatelj je stvar naznanil na višje mesto in tako

je prišla tudi do cesarjevih ušes. Odredilo se je, da se ima ves starejši letnik te vojaške šole zapreti. Po noči je batalijon vojakov z nabasanimi puškami prišlo na dvorišče vojaške šole. Ravnatelj dal je hitro sklicati ves prvi letnik na dvorišče brez orožja. Ko so se ti podčastniki postavili v vrsto, naznanilo se je jim, da jih zapro. Vojaki so jih obkolili in odpeljali na kolodvor in od tod v devinsko trdnjavo, vojaki imeli so strogo povelje, da nimajo z nikomur spregovoriti nobene besede. Cesar sam je baje ukazal, da naj se strogo kaznujejo.

Ta dogodek je precej vznemiril nemške vojaške kroge. Pokazalo je, da je nekaj resnice o tem, kar je trdil poslanec Bebel, da brez socialnih demokratov se podčastnikov ne dobe. Prepovedalo se je bilo, da se noben socialni demokrat ne sme narediti za podčastnika. Skrbno so jih zbirali pri vseh povišanjih. Županstva so že pri vstopu novincev v vojake poročala, kdo bi bil sumljiv socializma. Vse to pa ni pomagalo. Cel letnik podčastniške šole se je že navzel teh škodljivih idej. Zato je že treba pomisliti, če se je zanašati na vojno, ki ima take podčastnike, ob kaki vstaji.

Berolinski socialistični časopis je izvedel, da se v pruskem ministerstvu 7 resnici pripravlja načrt zakona proti anarhistom. Sestavlja ga tajni vladni svetnik Trott. Socialisti se boje, da se bode nov zakon uporabljal čisto proti njim. Oblastva namreč ne delajo velike razlike med anarhisti in socialisti, ker je razširjeno mnenje, da je socializem oče anarhizma. Tudi so skoro vsi anarhisti bili poprej socialni demokrati. Nameni med socialnimi demokrati in anarhisti so skoro ravno tisti, le v sredstvih se razlikujejo.

V Monakovem našli so umorjenega urarja Huberja v njegovi sobi. Ker je stanoval pri nekem policijskem komisarju, se govore različne stvari. Urar je dvakrat zaboden z nožem, jedenkrat naravnost v srce. Po mestu se govori, da je morda to delo anarhistov. Napad je po mnenju ljudij veljal policijskemu komisarju, ali morilec je pa po zmotnjava umoril urarja. Našli niso nobenega orodja, s katerim bi bil nesrečnež umorjen, in za morilcem ni najmanjšega sledu.

Pokrajinske komisije za iztiranje anarhistov v Italiji jako pridno delujejo. Že jako mnogo oseb so odločile, da jim odkažejo kako določeno bivališče. Za nekaj časa baje mislijo otok Ischio odločiti v ta namen, dokler ne najdejo v Afriki kakšnega pripravnega kraja. V Rimu so baje zopet se premislili in sklenili, da anarhiste le odpravijo v Afriko. Na kakšnem italijanskem otoku imeti jih, ne bi dosti pomagalo. Prebivalci otoka Ischie se pa jako branijo anarhistov in so se že pritožili v Rimu proti temu, da bi jih jim poslali. To je lahko umljivo, za morilce, požigalce in tatove nikjer ne marajo.

V Albi so prijeli anarhista Mihaela Clerica, ki je bil napravljen v Rimu. Pri njem so našli štiri dinamične bombe in 350 dinamičnih kopic (kapselnov). Poslednji so so bili v zavitku, na katerem je bilo zapisano „Chocolade française“ (francoska čokolada). Nadalje imel je pri sebi

dva revolverja, več bodal, in 5000 frankov v zlatu. Policija je bila na tega anarhista opozorjena iz Londona, kjer se je proti nekemu izrazil, da pojde v Rim, da bode s Crispijem obračunal. Clerico bil je nekaj časa v Buenos Ayresu v Ameriki, pa so ga od ondu iztirali zaradi anarhističnega rovanja.

V Xeresu na Španjskem so zasledili veliko anarhistično zvezo. Policija je našla mnogo razstrelil in anarhističnih spisov.

Anarhist Most se baje misli poboljšati. Popustiti namerava dosedanje svoje počenjanje in vzel je v najem neko gledališče v Novem Yorku. Igral bode tudi sam. V tem gledališču igra se nemški. Dne 8. oktobra nastopi Most prvi pot kot gledališki igralec. Most ima za gledališče talent in je igral že o mladih dneh.

Premišljeval je že dalje časa, da popusti anarhistično agitacijo, ki mu dosti ne donša. Anarhističnih napadov se Most ni nikdar udeleževal, temveč je za anarhizem pisal. Uredoval je anarhistični list „Freiheit“. Spisal je jako veliko brošur. V neki knjigi je tudi učil, kako se narejajo razstrelila in bombe.

Mnogi delajoči anarhisti so ga že dalje časa sovražili. Očitati so mu, da je strahopetnež. Druge pošilja v nevarnost, sam se pa vedno nevarnosti odteguje in sedaj se bode pa menda za zmiraj odtegnil. Četudi mnogi anarhisti zaničujejo Mosta, ali vendar mu morajo priznati, da je on jako mnogo pripomogel k razširjenju anarhizma. On je med nemškimi socialnimi demokrati najprej začel priporočati prisilna sredstva in tako razširil s svojimi spisi pogubno mnenje med ljudi, da se le z ognjem, bodalom in dinamitom more osrečiti človeštvo.

Tudi v Srednji Ameriki imajo že anarhiste, dasi ondu socialno stanje ni tako, kakor v industrijskih državah, ker prebivalstvo še ni tako gosto naseljeno. V San Joséju je te dni predsednik republike Kostarike ogledaval vojaščino, kar je nanj ustrelil petkrat anarhist Arago. K sreči ga ni dobro zadel. Napadovalca in 24 sumljivih oseb so zaprli.

V Aleksandriji zaprli so nekega italijanskega anarhista, ker se sodi, da je hotel umoriti egiptskega podkralja. Pri njem so dobili ostro brušeno bodalo, katerega gotovo ni imel pri sebi le zaradi lepšega. Italijanski konzulat v Aleksandriji je bil od italijanske vlade dobil poročilo, da je v Egipt odšel ta italijanski anarhist. Kakor se kaže, je kak anarhist izdal vso stvar italijanski vladi ali se je pa kakem tajnemu policistu posrečilo zamešati se med anarhiste. Italijanski konzulat je tudi takoj vladi naznanil, da je anarhist prijet.

V Marzilji na Francoskem zaprli so osem Italijanov, ker so nameravali umoriti tamošnjega italijanskega konzula Duranda. V njih stanovanjih so našli pisma, iz katerih se vidi, da so imeli zveze z anarhisti v Londonu, Genui in Trstu. Vsi zaprti jako odločno taje. Pričakovati je pa, da v kratkem še več anarhistov zapro, kateri so bili v zvezi z zaprtimi.